

Obsah

ZDROJE A ODKAZY K DOPLŇKOVÝM INFORMACÍM UVÁDĚNÝM V UČEBNICI	6
ÚVODNÍ SLOVO	7
SEZNAME TÉMAT	7
PRÁVO A JEHO HISTORICKÝ VÝVOJ	8
PRÁVO – VZNIK A JEHO PRAMENY	8
<i>Zvykové právo .....</i>	8
<i>Vznik písemných právních norem.....</i>	9
VYMEZENÍ A DEFINICE POJMU „ZÁKON“	9
PRÁVNÍ SYSTÉMY	10
<i>Evropský (kontinentální) systém kodifikovaného práva .....</i>	10
<i>Anglosaské právo (právo soudcovské) .....</i>	10
<i>Islámské (muslimské) právo .....</i>	11
VYMEZENÍ A DEFINICE POJMU „PRÁVO“	11
<i>Společenské normy.....</i>	12
<i>Právní normy .....</i>	12
<i>Definice pojmu „právo“ .....</i>	12
STRUČNÝ PŘEHLED HISTORICKÉHO VÝVOJE PRÁVA	12
Nejstarší staroorientální právní normy.....	12
Rímské právo	14
Středověké právo	15
Právo v období novověku	16
Historie vzniku práva a právního vědomí v českých zemích	16
Československá republika a její právní vývoj	17
PRÁVNÍ NORMY	19
PRÁVNÍ NORMY; JEJICH STRUKTURA, DRUHY A KLASIFIKACE	19
<i>Definice právní normy .....</i>	19
<i>Struktura právní normy.....</i>	19
DRUHY PRÁVNÍCH NOREM.....	20
<i>Rozdělení právních norem z hlediska funkce .....</i>	21
<i>Rozdělení právních norem z hlediska formulace dispozice .....</i>	21
<i>Další způsoby dělení právních norem .....</i>	21
PRÁVNÍ VZTAHY, SKUTEČNOSTI A JEDNÁNÍ	23
<i>Platnost právních norem.....</i>	23
<i>Účinnost právních norem.....</i>	23
<i>Působnost právních norem .....</i>	24
<i>Právní vztahy.....</i>	24
<i>Právní skutečnost .....</i>	24
<i>Právní událost.....</i>	25
<i>Právní jednání .....</i>	25
<i>Protiprávní stavby .....</i>	25
<i>Protiprávní jednání .....</i>	25
<i>Výklad práva .....</i>	26
<i>Zákonnost .....</i>	26
DEMOKRATICKÝ A PRÁVNÍ STÁT	27
<i>Charakteristika právního státu.....</i>	27
ÚSTAVNÍ PRÁVO	29
ÚSTAVNÍ PRÁVO	29
<i>Součásti ústavního pořádku České republiky .....</i>	29
ÚSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	29
<i>Preamble .....</i>	29
<i>Základní ustanovení .....</i>	30
MOC ZÁKONODÁRNÁ	30
<i>Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR .....</i>	31
<i>Senát Parlamentu ČR.....</i>	31
<i>Výkon mandátu poslanců a senátorů .....</i>	32
<i>Legislativa – tvorba právních norem .....</i>	32
MOC VÝKONNÁ	33
<i>Prezident republiky .....</i>	33
<i>Vláda České republiky .....</i>	34
<i>Státní zastupitelství .....</i>	35
MOC SOUDNÍ	36
<i>Soudy .....</i>	36
<i>Zásada dvojinstančnosti .....</i>	37
<i>Ústavní soud.....</i>	37

NEJVYŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD, ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA	38
<i>Nejvyšší kontrolní úřad</i>	38
<i>Česká národní banka</i>	38
ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	38
OBČANSKÉ PRÁVO	40
VÝZNAM OBČANSKÉHO PRÁVA.....	40
OBČANSKÉ PRÁVO	40
VYMEZENÍ SOUKROMÉHO PRÁVA	41
SUBJEKTY OBČANSKÉHO PRÁVA	42
<i>Fyzická osoba</i>	42
<i>Právnická osoba</i>	42
<i>Podnikatel</i>	42
<i>Zastoupení</i>	43
OCHRANA OSOBNOSTI	44
OBČANSKOPRÁVNÍ VZTAHY	44
<i>Právo vlastnické</i>	45
<i>Spoluвлastnictví a společné jmění</i>	45
<i>Nabývání vlastnictví</i>	46
<i>Omezení vlastnického práva – služebnost (věcná břemena)</i>	47
SMLOUVY.....	47
<i>Definice závazkového práva</i>	47
<i>Definice smlouvy</i>	47
<i>Druhy smluv</i>	47
ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU.....	49
<i>Zvláštní případy odpovědnosti za škodu</i>	49
<i>Náhrada škody</i>	49
DĚDICKÉ PRÁVO.....	50
<i>Dědění ze zákona</i>	50
<i>Dědění ze závěti</i>	50
<i>Nepominutelný dědic a právo na povinný díl</i>	51
<i>Odmítnutí dědictví</i>	51
<i>Vydědění</i>	51
<i>Potvrzení o dědictví</i>	52
FUNKCE NOTÁŘSTVÍ	52
RODINNÉ PRÁVO	54
RODINNÉ PRÁVO	54
<i>Prameny rodinného práva</i>	54
MANŽELSTVÍ	54
FORMY SŇATKU.....	55
<i>Občanský sňatek</i>	55
<i>Církevní sňatek</i>	55
<i>Sňatek v zastoupení</i>	56
<i>Zvláštní formy sňatku</i>	56
REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ.....	56
PŘEKÁŽKY V UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ	56
VZTAHY MEZI MANŽELY	56
ZÁNIK MANŽELSTVÍ	57
<i>Rozvod</i>	57
<i>Soudní prohlášení jednoho z manželů za mrtvého</i>	58
VZTAHY MEZI RODIČI A DĚTMI	58
<i>Určování rodičovství</i>	58
<i>Rodičovská odpovědnost</i>	58
<i>Povinnosti dětí</i>	59
<i>Výživovací povinnost</i>	59
NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE	59
<i>Osvojení (adopce)</i>	59
<i>Poručenství</i>	60
<i>Pěstounská péče</i>	60
<i>Opatrovnický</i>	60
<i>Svěření dítěte do péče jiné osoby</i>	61
<i>Ústavní výchova</i>	61
<i>Kdo je osvojitel, pěstoun, opatrovník a poručník?</i>	62
PRACOVNÍ PRÁVO	63
PRACOVNÍ PRÁVO	63

Základní pojmy z oblasti pracovního práva.....	63
Základní práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávního vztahu.....	64
PRACOVNÍ POMĚR.....	64
Vznik pracovního poměru	64
Obsah pracovní smlouvy.....	65
PŘEVEDENÍ NA JINOU PRÁCI	66
PŘESČASOVÁ PRÁCE / PŘESTÁVKY V PRÁCI.....	66
ZAMĚSTNÁVÁNÍ MLADISTVÝCH, ŽEN A ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH LIDÍ.....	67
Pracovní proces mladistvých.....	67
Zaměstnávání žen	68
Zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením	68
MZDA.....	68
Minimální mzda.....	68
Druhy mezd a složky mzdy	68
Výplata mzdy.....	69
Překážky v práci s nárokem na vyplacení mzdy.....	69
DOVOLENÁ	69
Nárok na dovolenou.....	69
Čerpání dovolené a její délka.....	69
UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU	70
Ukončení pracovního poměru dohodou.....	70
Ukončení pracovního poměru výpovědí.....	70
Okamžité zrušení pracovního poměru	71
Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	71
PRACOVNÍ ČINNOST VYKONÁVANÁ MIMO PRACOVNÍ POMĚR.....	71
OBCHODNÍ PRÁVO	73
OBCHODNÍ PRÁVO	73
OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI.....	73
OBECNÁ CHARAKTERISTIKA OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	74
Založení obchodní společnosti.....	74
Vznik obchodní společnosti.....	74
Vklady společníků.....	74
Orgány společnosti.....	75
Zrušení a zánik obchodní společnosti.....	75
TYPY OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ	76
Veřejná obchodní společnost (v. o. s.)	76
Komanditní společnost (k. s.)	77
Společnost s ručením omezeným (spol. s r. o., s. r. o.)	77
Akciová společnost (a. s.)	78
DRUŽSTVO	79
STÁTNÍ PODNIK.....	80
NEZISKOVÉ ORGANIZACE	81
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ PODNIKY	82
OBCHODNÍ ZÁVAZKOVÉ VZTAHY	82
ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO	84
ŽIVNOSTENSKÉ PRÁVO	84
Podnikání právnických osob podle živnostenského zákona.....	84
Podnikání fyzických osob podle živnostenského zákona.....	85
PODMÍNKY PRO PODNIKÁNÍ FYZICKÝCH OSOB	85
DRUHY ŽIVNOSTÍ	86
Ohlašovací živnosti	86
Koncesované živnosti	86
REGISTR ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ.....	87
Vznik živnostenského oprávnění.....	88
Provozování živnosti.....	88
Zánik živnostenského oprávnění	89
Živnostenská kontrola	89
Správní přestupky fyzických a delikty fyzických a právnických podnikajících osob	89
TRESTNÍ PRÁVO	91
TRESTNÍ PRÁVO	91
DĚLENÍ TRESTNÍHO PRÁVA.....	91

TRESTNÍ PRÁVO HMOTNÉ	91
Zavinění trestného činu	92
Pachatel trestného činu	93
Trestní odpovědnost mladistvých	94
Podmínky vyloučující trestnost	94
Promlčení trestní odpovědnosti	95
TRESTNÍ SANKCE	95
Skutečnosti, ke kterým se přihlíží při stanovení trestu	95
Polehčující a přitěžující okolnosti	96
Druhy trestů	96
TRESTNÍ PRÁVO PROCESNÍ, TRESTNÍ ŘÍZENÍ	98
Represivní orgány státu a orgány činné v trestním řízení	98
Orgány činné v trestním řízení	99
Etapy trestního řízení	100
Ochranná opatření a jejich ukládání	101
Odklad výkonu trestu / Udělení milosti prezidenta republiky	102
LIDSKÁ PRÁVA A SVOBODY	103
LIDSKÁ PRÁVA A SVOBODY	103
Listina základních práv a svobod	104
Struktura Listiny základních práv a svobod	106
OCHRANA LIDSKÝCH PRÁV	106
Mezinárodní smlouvy a mezinárodní instituce ochrany lidských práv	107
Instituce ochrany lidských práv v České republice	108
Veřejný ochránce práv (ombudsman)	109
Podněty podávané veřejnému ochránci práv	110
MOJE PRÁVNÍ POVĚDOMÍ	112
ŠEDÁ TEORIE – ZELENÝ STROM ŽIVOTA	112
● Co není zakázáno, je dovoleno	112
● Neznalost zákona neomlouvá	112
● I při nákupu v běžném obchodě uzavíráme kupní smlouvu	113
PŘÍLOHA Č. 1 – PRACOVNÍ SMLOUVA	114
PŘÍLOHA Č. 2 – PLATOVÝ VÝMĚR	114
PŘÍLOHA Č. 3 – UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU DOHODOU	115
PŘÍLOHA Č. 4 – KUPNÍ SMLOUVA	115
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	116